

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai

2023-12 Nr.
Į 2023-12-19 Nr. S2-2359

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi pakartotinai derinimui pateiktus [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. 1786 „Dėl Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą](#) (toliau – Nutarimo Nr. 1786 projektas) ir [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. vasario 17 d. nutarimo Nr. 197 „Dėl valstybės archyvų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą](#) (toliau – Nutarimo Nr. 197 projektas) (toliau kartu – projektai), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Dėl Nutarimo Nr. 1786 projekto:

1.1. Nutarimo Nr. 1786 projekto dėstymas turi būti iš esmės tikslinamas, vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), 30, 106, 183, 192, 198, 201 punktų nuostatomis.

1.2. Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (toliau – DAĮ) 6 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba (toliau – Tarnyba) yra Vyriausybės įstaiga *padedanti Lietuvos vyriausiajam archyvarui įgyvendinti archyvų ir dokumentų srities valstybinį administravimą*. DAĮ 5 straipsnio 3 dalyje išvardinamos *ne Tarnybos*, kaip vieno iš subjektų, vykdančių dokumentų ir archyvų valstybinį administravimą, o *Lietuvos vyriausiojo archyvaro funkcijos*. Atsižvelgiant į tai, siūlytina peržiūrėti ir esant poreikiui tikslinti Nutarimo Nr. 1786 projektu nauja redakcija dėstomų Lietuvos vyriausiojo archyvo tarnybos nuostatų (toliau – Nuostatai) 8 punkte formuluojamus Tarnybos tikslus, kurie pagal DAĮ 5 straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktus yra priskirti Lietuvos vyriausiojo archyvaro kompetencijai. Atitinkamai pagal poreikį turėtų būti tikslinami ir Nuostatų 9, 11 punktai (atsižvelgiant į, pavyzdžiui, DAĮ 5 straipsnio 3 dalies 4, 6, 9 punktų, 13 straipsnio 2 dalies, Dokumentų išvežimo iš Lietuvos Respublikos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. vasario 15 d. nutarimu Nr. 181 „Dėl Dokumentų išvežimo iš Lietuvos Respublikos tvarkos aprašo patvirtinimo“, 9 punkto nuostatas ir pan.). Be to, atkreiptinas dėmesys dėl Nuostatų 9.2 papunkčio, kuriame nurodyta, kad Tarnyba „<...> teikia pasiūlymus Lietuvos vyriausiajam archyvarui dėl teisės aktų, <...>, projektų rengimo“, t. y. iš esmės nurodyta, kad Tarnyba teikia pasiūlymus Tarnybos vadovui. Siūlytina įvertinti, ar tokia nuostata yra logiška ir pagrįsta, atsižvelgiant į tai, kad Tarnybos vardu gali veikti jos vadovas arba jo įgalioti asmenys.

1.3. Įvertintina, ar Nuostatų 9.9 ir 9.10 papunkčiuose nurodomos funkcijos gali būti vykdomos tik siekiant Nuostatų 8.1 papunktyje nurodyto tikslo ar siekiant ir Nuostatų 8.2 papunktyje nurodyto tikslo. Jeigu šios funkcijos gali būti vykdomos siekiant abiejų tikslų, siūlytina jas dėstyti kaip bendras funkcijas, negrupuojant (žr. Ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų nuostatų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. 1V-15 „Dėl Ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų nuostatų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 13-14 punktai).

1.4. Tikslintinas Nuostatų 13 punktas, kadangi nėra aišku, koks subjektas vykdo šiame punkte nurodomas funkcijas ir kodėl šios funkcijos yra dėstomos atskirai nuo Nuostatų 15 punkte vardinamų Lietuvos vyriausiojo archyvaro funkcijų.

1.5. Pagal DAĮ 5 straipsnio 3 dalį Lietuvos vyriausiasis archyvaras yra atskaitingas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai. Atsižvelgiant į tai, siūlytina įvertinti poreikį tikslinti Nuostatų 14 punktą.

1.6. Tikslintinas Nuostatų 15.1 papunktis, nurodant DAĮ struktūrines dalis, kuriose numatytos Lietuvos vyriausiojo archyvaro funkcijos, taip pat, vadovaujantis Rekomendacijų 76 punkto nuostatomis, nurodant, kokie kiti teisės aktai nustato Lietuvos vyriausiojo archyvaro funkcijas. Be to, pastebėtina, kad Nuostatų 15.3 papunktis pažodžiui atkartoja DAĮ 7 straipsnio 1 dalies nuostatas, o to reikėtų vengti.

2. Dėl Nutarimo Nr. 197 projekto:

2.1. Pagal DAĮ 5 straipsnio 1 dalies 9 punktą Vyriausybė paveda Kultūros ministerijai įgyvendinti dalį valstybės archyvų savininko teisių ir pareigų. Nutarimo Nr. 197 projektu keičiamo nutarimo 2 punkte yra nustatytas pavedimas Kultūros ministerijai įgyvendinti valstybės archyvų savininko teises ir pareigas (išskyrus sprendimų dėl Archyvo pertvarkymo, reorganizavimo ir likvidavimo, buveinės pakeitimo, nuostatų tvirtinimo ar keitimo, vadovo priėmimo į pareigas ir atleidimo iš jų priėmimą). Atsižvelgiant į tai, įvertintinas poreikis tikslinti Nutarimo Nr. 197 projekto 1.1.1 papunkčiu keičiamo Lietuvos valstybės istorijos archyvo nuostatų 4 punktą (atitinkamai tikslintini ir kiti Nutarimo Nr. 197 projektu keičiami valstybės archyvų nuostatai).

2.2. Atsižvelgiant į tai, kad DAĮ 5 straipsnio 4 dalies 9 punkte numatyta ne teisė, o pareiga, siūlytina tikslinti Nutarimo Nr. 197 projektu keičiamuose nuostatuose teikiamas nuorodas į DAĮ 5 straipsnio 4 dalies 9-11 punktus (pavyzdžiui, Lietuvos valstybės istorijos archyvo nuostatų 10 punktas).

2.3. Siūlytina tikslinti Nutarimo Nr. 197 projektu keičiamų Lietuvos valstybės istorijos archyvo nuostatų 13.1 papunktį, pateikiant tikslią nuorodą į Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo struktūrines dalis, kuriose nurodomos konkrečios įstaigos vadovo funkcijos (atitinkamai tikslintini ir kiti Nutarimo Nr. 197 projektu keičiami valstybės archyvų nuostatai).

2.4. Įvertintina, ar neturėtų būti tikslinamas Nutarimo Nr. 197 projektu keičiamų Lietuvos valstybės istorijos archyvo nuostatų 13.2 papunktis, nurodant, kad yra užtikrinamas ir Vyriausybės pavedimų vykdymas (atitinkamai tikslintini ir kiti Nutarimo Nr. 197 projektu keičiami valstybės archyvų nuostatai).

2.5. Vadovaujantis Rekomendacijų 207.2 papunkčiu, projekto lyginamasis variantas turi būti dėstomas taip pat kaip ir teisės akto pakeitimo projektas, jame nurodyti pakeitimai turi sutapti su teisės akto projekte keičiamų straipsnių ar punktų ir (ar) jų sudedamųjų dalių pakeitimais (nesutapimo atveju pirmenybė teikiama projekto tekstui). Pastebėtina, kad Nutarimo Nr. 197

projekto lyginamojo varianto 1.1.2 papunkčiu keičiamo Lietuvos valstybės istorijos archyvo nuostatų 13 punkte yra nurodytas ir 13.5 papunktis („leidžia įsakymus, kontroliuoja jų vykdymą“), kurio nėra projekte.

2.6. Tikslintinas Nutarimo Nr. 197 projekto 2 punktas, kuriame nurodoma nereali nutarimo įsigaliojimo data.

3. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 27 punktu, išvadas teikiantys subjektai savo išvadas dėl pateiktų derinti teisės aktų projektų privalo pateikti per 10 darbo dienų. Vyriausybės darbo reglamento 28 punkte numatytos išimtys, kuomet teisės aktas motyvuotu prašymu gali būti teikiamas derinti skubos tvarka, tai yra per 5 darbo dienas. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinės sistemos duomenimis, išvadas dėl projektų prašoma pateikti *per 7 darbo dienas*, tuo tarpu projektų lydraštyje nėra pateikiami konkretūs, Vyriausybės darbo reglamento 28 punkte nurodyti, motyvai (nurodomas argumentas, kad projektai derinami pakartotinai nėra nurodytas Vyriausybės darbo reglamento 28 punkte), kodėl pastabas ir pasiūlymus dėl projektų prašoma pateikti per trumpesnę nei 10 darbo dienų terminą. Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 punkte įtvirtintų teisėkūros atvirumo ir skaidrumo principų įgyvendinimą, siūlome iki projektų priėmimo užtikrinti visų pastabų, gautų per Vyriausybės darbo reglamente nustatytą 10 darbo dienų terminą, tinkamą įvertinimą arba teikiant projektus Vyriausybei lydimajoje medžiagoje aiškiai nurodyti, kuriuo Vyriausybės darbo reglamento 28 punkto papunkčiu remtasi prašant derinti projektus skubos tvarka.

4. Kitos teisės technikos ir redakcinės pastabos dėl projektų rengėjams perduotos darbo tvarka el. paštu.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska